

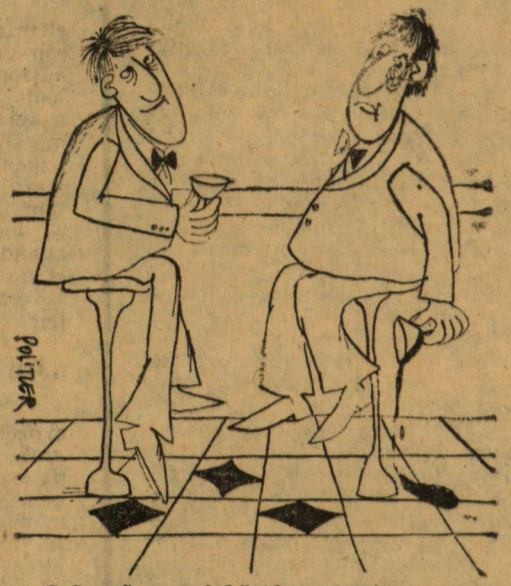

- No, ide bemegyünk!

- Sajnálom, hamis ékszerrel nem engedhetem be!

BÁR

- Szörnyű, a népköztársaságigiból alig telik két üveg Napoleonra

Ősbemutató az egyetemen

Vita Kovács András
Staféta c. filmjéről

A FILM

Ha műfaját szeretném meghatározni, bajban lennék. Nem nevezhető játékfilmnek, de riportnak sem. Valahol a kettő között van. Kovács András a magyar filmművészetben szinte egyedülálló műfajt valósít meg, következésképpen. Ennek első lépése a Nehéz emberek című riportfilm volt. Folytatta a sort a Falak, amely ugyan játékfilm, ha mereven kategorizálunk, de valójában számtalan riport, egyéni beszélgetés és vita után megszületett forgatókönyv terméke. Úgy érzem Kovács András legújabb filmjében a Stafétában a kettő szintézisét igyekszik megteremtteni. A film írója és rendezője is Kovács, így az újabban divatos elnevezés szerint szerzői filmek nevezhető. Olyan játékfilmről van szó, amelyben élő riportok is elhangzanak, sőt a rendező is néha bele-belekérdez, személytelenül ugyan (hisz nem látható), nem megszakítva a cselekményt, mégis riporteri módon. (Nem feladatom, vitatni a törekvések helyességét, megjegyzések talán csak annyit, ki-mondottan képernyőre való műfajnak érzem, mint pl. a rendező Extázis 5-től 7-ig c. filmjét is.

A SZTORI

A kitűnő kezdő képsorok sugallják az egész film mondanivalóját. Gimnazista kislányok a váltófutást gyakorolják. Az egyik futónak át kell vennie a másiktól a stafétabotot. Ez csak úgy sikerülhet jól, ha a két futó, ha csupán néhány másodpercig is, de teljes szinkronban fut egymás mellett. A kis futók egyre jobban begyakorolják a váltás mozzanatait, egyre tökéletesebben sikerül a bot átadása. Hogyan sikerül ez a valóságban az egyeteméről kikerülő fiatal értelmiségiek és a személyi kultuszt megért mai vezetők között, erről szól a film. A két főhős, Zoltán (Bálint András) és Zsuzsa (Bence Ilona f. h.) más más utat választ. Zoltán szeretne bent maradni az egyetemen, ezért csatlakozik, megalkuvások árán is Váradi professzor klikkjéhez. Zsuzsa magnetofonnal járja az iskolákat, adatokat gyűjt az évfolyamtársaisal megírandó újságcikkhez, „Adalékok a pedagógia szükséges forradalmához”. A cikk nem jelenhet meg, éppen Váradi vágja el. Neki ugyanis vitája van egy professzor társával, és úgy érzi, a cikk ellenfelét támogatná. Hogyan alakul ezután a két fiatal kapcsolata, melyikük útja helyesebb, vagy járhatóbb? Ezek azok a kérdések, melyeket maga a rendező sem dönt el, ránk bízva a probléma megoldását. Persze ezek csak a fő kérdések, a vita során egy szorgalmas felszólaló, pontosan tizenhárom problémafelvetést érzett, és lehet, hogy nem is számolt pontosan. Saját véleményem helyett hadd idézzek a fel-szólalásokból.

A VITA

A Szegedi Egyetem egy korábbi számában jelent meg Benedek Mihály írása Cirkusz címmel a Szerelmesfilm bemutatóját követő vitáról. Sajnos jobbat én sem tudok mondani a Kovács András részvételével lezajlott mostani vitáról. Vita helyett inkább talán beszélgetést kellene írnom, mert bár az Auditorium Maximum helyiségét szintúgy megtöltötte az egyetemi ifjúság és a film után is sokan ott maradtak amolyan igazán parázs vita nem igen alakult ki. Sok mindenről

szó esett, a ravasz manipulációtól kezdve az elidegenedésig, de igen kevés a pedagógiáról, a filmben megintertjüvölt pedagógus igazáról és arról, vajon mi hogyan cselekednénk hasonló szituációban. Szellemesen jegyezte meg az egyik hozzászóló: „Azt hiszem nem az a fontos, hogy Kovács András előre vagy visszalépett, hanem netán sasszézott saját művészetében, hanem, hogy mit akart nekünk mondani.” A nézőtérén, vagy, hogy stílszerű maradjak, a vitatérén számos leendő pedagógus ült és hallgatott vagy valamilyen sajátos filmvita tolvajnyelven mondott valamit.

A beszélgetés végefelé így sommáza egy hozzászóló a véleményét: „Szomorú vagyok a vita miatt, úgy érzem a lényeges kérdések elsikkadtak, véleményem szerint ezt alátámasztja a rendező hallgatása is, aki eléggé csendben maradt...”

A RENDEZŐ

Kovács András sem vesztegetett sok szót az elhangzottakra, inkább saját gondolatairól beszélt. Arról, mi inspirálta a film elkészítésére. „Tulajdonképpen a film egy bizonyos aggodalomból született. Jó pár évvel ezelőtt a Kortársban folyt egy vita a lakásépítkezésekről, akkoriban beszélgettem egy műegyetemi kollégiumban ötöd-évesekkel. Megkérdeztem mi erről a véleményük. Kiderült, egyszerűen nem is hallottak erről a vitáról, holott erre a szakmára készültek. Megdöbbentett ez a fajta közömbösség... Elképedt iritálni ez a szituáció, és láttam, bizonyos üvegházi állapotban élnek ezek az egyetemisták. Engem egyformán irritál, hogy nincs meg a lehetőség erre a mozgásra, és az hogy az igény sincs meg. Ez természetesen összefügg, mert szerintem valódi közéleti magatartást kialakítani, valódi közéleti gyakorlat nélkül, nem lehet.”

Felmerült a vita során, muszáj-e azt a stafétát átvenni, amit nem tartunk jónak? „Mindenki olyan botot vesz át, amit saját maga választ, én a stafétát ilyen értelemben használom, a fiataloknak meg kell választani azt, hogy mit folytatnak tovább, imitált botot ne vegyenek át. Keressék meg a szerintiük helyes elveket, gyakorlatokat.” Mégis melyik a helyes forma, Zsuzsa vagy Zoltán cselekszik megfelelően?

Hadd válaszoljak egy már történelmi példával.

„R. Garudy, a Francia Kommunista Párt Politikai Bizottságának tagja, bizonyos kérdésekben nem értett egyet a Közporti Bizottsággal. Kieleződött a vita, melynek eredményeként Garudy nyilvánosan publikálta véleményét polgári lapokban. Ezért kizárták a Kommunista Pártból. Gondolkoztam, mi lett volna a helyesebb: Ha továbbra is tagja marad a pártnak, ez esetben nem publikálhatja minden problémáját nyíltan, viszont a párt felső vezetésében sok mindent elérhet. Másik lehetőség, amit tulajdonképpen csinált, és ennek eredménye, hogy kizárták a pártból. Szerintem egyik sem jó alternatíva, mert ebben a vagy-vagyban nem lehet jól választani.”

EPILOGUS

Jó film-e a Staféta — kérdezheti joggal az olvasó, aki idáig jutott cikkemben. Egyértelműen nem tudnék igennel válaszolni. Inkább azt mondanám, érdekes. Egy hallatlanul érdekes, minket egyetemistákat és különösen a pedagógusokat közelről is érintő problémahalmaz felvetése és vitatható megoldása. A film nyitottan hagyott kérdéseire mindenkinek önmagában kell a választ megadnia. Erdemes megnézni a film némes hasznosan érintő vonatkozásait.

D. G.

?

Pontrendszer

Gyógyszerésztudományi Kar Tanulmányi munka

3,51—4,00	0—5 pont
4,00—4,50	5—10 pont
4,75—5,00	15—20 pont

Ezen kategóriákon belül differenciálni lehet pl. a jó rendűek között is (4,00, 4,10, 4,30, stb.).

TDK munka

A TDK munka értékelése 0—20 pontig terjedhet, a végzett munka eredményessége alapján, amelyet a témavezető állapít meg.

Ezen kívül: pályamunka, előadás: 0—10 pontig.

Elérhető maximális pontszám: 30 pont.

Agitációs és propaganda munka

Politikai előadások látogatása: 2 pont.

Aktív részvétel, előadás tartása: 6 pont.

Ideológiai szemináriumokon a bejegyzés alapján:

megfelelt: 0 pont,

szorgalmas: 3 pont.

igen szorgalmas: 6 pont.

Ezen kategórián belül a politikai aktivitás fokozása céljából nem maximituk a pontszámot.

Társadalmi munka:

Minden végzett óra 1 pont.

Építőtábori részvétel: az évfolyam által elfoglalt órák számának megfelelően.

Elérhető pontszám: 35.

Építőtáborosoknak: 40.

Kulturális tevékenység:

Egyetemi irodalmi színpad, táncszoprt, zenekari tagság: 10 pont.

„Nagybérlet” tulajdonos: 3 pont.

„Kisbérlet” tulajdonos: 1 pont.

Aktív részvétel, előadás: 4 pont.

Maximális pontszám: 25 pont.

Sport munka:

Aktív részvétel: 3 pont.

Maximális pontszám: 20 pont.

KISZ-vezetők értékelése:

A KISZ-vezetők munkája lényegében nem mérhető pontokkal, de ilyen irányú elfoglaltsága miatt nem tudnak minden fent felsorolt rendezvényen részt venni, ezért hátrányba kerülhetnek. Ezen hátrány kiküszöbölésére 0—20 pontig adható pontszám, amit tevékenységük alapján fóruma megajánlhat, és ezt felsőbb KISZ-fórum hagyja jóvá végzett munkájuk alapján.

Ezen pontokat legalább 4 területről kell összeszedni.

Szankciók:

35—25 szóbeli,

25—15 írásbeli,

15 alatt javaslat a kizárára a Szervezési Szabályzat figyelembevételével.

GYÓGYSZERÉSZKARI KISZ- BIZOTTSÁG

NÉVADÓ ÜNNEPSÉG

Hat gyereknek Szilassi Péternek, Nemes Zoltánnak Seres Ildikónak, László Évának, Gausz Péternek és Szegfű Kingának rendezett névadó ünnepséget január 30-án az egyetemi Tárnacléremében a Ságvári Endre Gyakorló Szadalmi Szervek Székházának kis tálta-Általános Iskola Szakszervezeti Bizottsága. A meghitt hangulatú ünnepségen az iskola és az egyetem számos dolgozója mellett megjelent dr. Márta Ferenc rektor, dr. Serfőző Lajos oktatási rektorhelyettes és dr. Harangozó József a JATE Szakszervezeti Bizottságának titkára is. Először az iskola és az Egyetemi Könyvtár igazgatója köszöntötte a gyerekek szüleit, majd az úttörők kedves műsora következett, végül a szakszervezet az iskola és az egyetem dolgozó nevében ajándékokat adott át.

Szöllösi, — van, aki e nevet nem ismeri?

Nincs az a Szegeden végzett jogász, pedagógus, aki ne ismerné Szöllösi Sándort, a József Attila Diákotthon portását. Évtizedekig ült a portásfülkében.

Volt — és van — más óra is a kollégiumnak, de Szöllösi bácsit tartotta mindenki az igazának. Az egykori birkózót, a szenvedélyes bélyeggyűjtőt.

Ejszakai nyugalma nem volt zavartalan 40 évig. Örökké felcsengették a kurtorgó diákok. Néha heccből egymás után ötször is. Nem morgott ő soha ezért, lecammogott köntösében a kaput, félálomban is fellestert mindenkit (még harmadnap is, ha nem szurkolta le a kapupénzt).

Hát igen, a kapupénz! Néha plafonig csapó vitahullámokat kavart ez az ügymondó „feudális” intézmény a kollégiumi gyűléseken. Csak azt felejtették el az ellene hadakozók, hogy az éjszakai kiroccanásokon nem 50 fillér cserél gazdát a Sárkányban, a Csirkében, a Hungáriában.

A kollégisták kedvelték őt mindig. Tisztelték is, de bosszantották is. Neve is kapott, mint egy-egy tanár: Szöllőnek, Vinogradovnak, Venyigének titulálták egymás között. Nem tiszteltetésből, hanem diákos szeretetből. Bosszantani is csak személtelenül próbálták sötét ablakokból repülni be az üres konzervdoboz, a pohár, a tejesüveg... Ilyenkor a négy emelet la-

kói ezt hallhatták: — Végtelenül pimaszok, végtelenül szemtelenek!

Néha visszafizetett nekünk ezekért a csínyekért: hajnalban söpörni kezdte a ledobált bádógdobozokat, üvegcserpeket. Nem volt az a mormota, aki ne ébredt volna fel erre a zajra.

Harag persze soha nem lett ezekből az összekoccanásokból.

Szöllösi bácsi gyűjtögette össze a háború után a kollégium szethurcolt berendezési tárgyait, hogy az új élel új kollégistái kényelmes helyre kerüljenek.

Jó néhány vizsgaidőszakot végigszurkolt a diákokkal. Egykori lakói között van ma egyetemi tanár, újságíró, katonatiszt, disszidens... Gólyák jöttek félenken, kamasz-pelyhekkal az állukon, meglelt felnőttként távoztak diplomával zsebükben és Sanyi bácsi maradt a portásfülkében. Nyitotta a kaput, osztotta az ágyneműt a hazulról jött leveleket, telefonált, bosszankodott, kedélyesen megtárgyalta a friss tofó-eredményeket... és ült karosszé-
kében, nagyon sokat ült.

Most pihen, ráérő nyugdíjas, nagyokat sétál, mert eddig ezt nem tehetett: rendezgeti bélyegalbumait, zavartalanul nézheti a tévé esti műsorait. Megérdemli már a nyugalmat a jó óra-

POLITZER TAMÁS